

ÉLETRE KELT PAPÍROK

Boda Ildikó vendége: **SEBŐK ZSOLT, AZ ORIGAMI MESTERE**

■ Néhány gyönyörű, színes madárka hívta fel rá a figyelmet, amit egy Praktikától és origamitól független közegben vettem észre. Ő maga okosan és céltudatosan megszerkesztett internetes honlapján mutatkozik be, de kétlem, hogy valaha is előtérbe nyomakodna. Ezt a visszahúzó egyéniséget támasztja alá a személyes találkozásunk is. Szolnokról érkezik a szerkesztőségbe, mosolyog, mondja, hogy könnyebb volt megtalálni az irodaházunkat, mint a Keleti pályaudvarnál a metrólejárót... Sebők Zsolt azonban egyáltalán nem elveszett ember.

Matematika-rajz szakon szerzett tanári diplomát Szegeden, Budapesten született, Balatonalmádiban és Veszprémben nőtt fel, Sümegcsehiben volt az első állása, most pedig Szolnokon él, és ott dolgozik gyógypedagógusként. Mozgalmas életét azonban végigkíséri egy állandó motívum, a papírhajtogatás művészete, azaz az origami. Felvetődik persze a kérdés, hogy egy 38 éves családapa miként teszi le a voksát az origami mellett, a választ azonban nem a mában, hanem jóval korábban kell keresni. Zsolt ugyanis mindig ügyes kezű volt, ahogy meséli, szeretett rajzolni, festeni, papírt hajtogatni, és mindent hajlandó volt megtanulni, amit érdekesnek talált.

„Édesapám mérnök ember, s amikor kisgyerekként vitt az óvodába, amíg várak a nem túl sűrűn járó buszt, addig buszjegyből hajtogatott

nekem figurákat. Ő ebben nagyon ügyes volt. Én meg gyorsan tanultam. Akkoriban még nem rohanunk annyira, mint manapság, volt erre idő, apámnak meg türelme” – meséli a kezdetekről. Később a barátok között cserebereként az ötleteket. Tud valaki olyan madarat hajtogatni, amelyik repül? Megtanulja. Ő cserébe megmutatja, hogyan készül a béka, amelyik ugrik. Fordulópontot a papa 1982-es japán küldetése hozott. Kérdezte a fiúkat, azaz Zsoltot és bátyját, Tamást, hogy mit szeretnének ajándékozni. Origami könyvet kértek. Jömagam kicsit hitetlenkedtem, nem lehettek ennyire rendesek, semmi walkman, semmi technika, csak origami könyv! Megnyugtalt persze, hogy azt is, meg még sok

Papírból madarakat, mindenfélélt... Zsolt számára nincs lehetetlen, ha van elég papír a keze ügyében.

minden mást is felírtak a kívánságlistára. A lényeg, hogy ekkor jutottak hozzá néhány olyan könyvhöz, amiből nagyon sokat tanultak.

„Az angol nyelvű könyv nagyszerű volt, és bár még nem beszéltük a nyelvet, az állatok nevét ebből tanultuk meg. A japán könyvek egyszerűbb tartalmúak voltak, de ott meg a látvány miatt beszélt. Ennek kapcsán nyugodtan megfogalmazhatom, hogy az origami egy olyan »nyelv«, amit mindenhol megértene. Egyezményes a jelrendszere, csak hajtogatunk; nem is muszáj beszélgetni. Akkor ezt még nem tudtam. Ma azonban nagy értéknek tartom, és élvezem ezt a fajta, szavak nélküli kommunikációt.”

Az ügyes kezű Zsolt szeretett volna művészeti szakközépiskolában tanulni, de erről lebeszéltek, s mivel végig jó volt matematikából, így kötött ki egy matek tagozatos gimnáziumban. Meséli, ott a rajzoktatás meglehetősen szolid keretek között folyt, így magánúton fejlesztette a képességeit. Kérdezem, a rajz, az origami és a matematika hogyan hozható közös nevezőre. Tan csodálkozik, hogy nem értem, de végtelen türelemmel magyaráz: a képzőművészetben is létezik geometrikus motívumvilág, az origami meg maga a matematika. Egyrészt eleve geometrikus formákra épül, másrészt meg a hajtogatásnál a szögtelezést gyakoroljuk.

„Sokat vitatkoznak azon, hogy az origami valójában micsoda: játék, problémamegoldás vagy művészet? Én az utóbbira voksolok, mert szerintem az origami több mint egy játék, és több annál is,

A fényes figurák a viasszal való kezelés után merev tartást kaptak. Így tanyázhatnak bekés őslények a polcon, vagy idézhetőek meg a Jurassic park veszélytelen lakói.

hogy megoldjunk egy feladatot. Tény azonban, hogy az origamit nagyon sok pedagógus sajátítja el, és képzési céllal alkalmazzák, ami persze jó, hiszen sok képességet lehet vele fejleszteni. Bizonyos formában a gyógypedagógiai munkában is hasznát veszem ennek a tudásnak.”

A japán elismerések egyike: 2005-ben az origami világkiállításán elnyert japán külügyminiszeri díj.

Találkozásunkkal egy időben érkezett az újabb meghívás a Japán Origami Szövetségtől a következő világkiállításra, amelyre Zsolt kedvenc békái közül néhányat fog nevezni.

Zsolt nem titúlja saját magát művésznek, hagyja, hogy az elismerések szóljanak helyette. A Magyar Origami Kör művészeti szekciójának a tagja, könyveket is írt már a Szalay Könyvkiadó kötetében, de fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy Kricskovics Zsuzsannán keresztül ismerkedett meg velük, és az aszsonynak amúgy is nagyon sokat köszönhet. Például azt a bátorítást is, hogy nevezzen be az évente Japánban megrendezett origami világkiállításra. „Szépen bedobozoltam a modelleket, leírással együtt postára adtam, ez még 2001-ben történt. Aztán úgy három hónap múlva jött egy oklevél. Nagy örömmre. Felbátorodtam, s egy év kihagyással ugyan, de mindig küldtem újabb és újabb munkákat, és mindig nyertem valamilyen díjat, s ami még jobb benne, mindig másfelé. Hogy nem sajnáltam-e ezektől megválni? Dehogynem... A tudat azért kárpótolt, hogy azok aztán a tokiói origami múzeumba kerültek...”

Zsolt persze a hétköznapi örömeinek is tartja az origamit. Mondja, nem sok minden kell hozzá: a leggyesze-rűbb fénymásolópapír is jó, egy olló, no meg a két kéz. A japán modellnél persze kicsit több

Sebők Zsolt egy egyszerűbb darabot választott, hogy bemutassa ennek a magas szintre fejleszthető technikának az alapfogásait. Mialatt meghajtogatjuk ezt az oroszlán, kitapasztalhatjuk, hogyan viselkedik a papír az ujaink között.

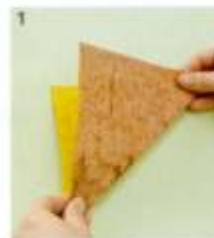
A gyakorlást legjobb egy 20x20 cm-es négyzetrel kezdeni. A hajtogatáshoz választhatunk klasszikus origami-lapokat vagy más, nem túl vastag papírt. A gyűrt hatású, batikolt papírral igen könnyű dolgozni, jól formázható, és még az elrontott hajtvonalak sem látszódnak meg rajta. Oroszlánunkhoz egy barna és egy sárga lapot ragasztottunk egymáshoz ragasztószalaggal.

a megkötés, ott egy négyzetes papír az alap, a modell pedig vágás és ragasztás nélkül készül, de nem kell feltétlenül mindenkinek ehhez ragaszkodnia. „Készíthetünk dísz tárgyat, funkciót is kaphatnak a munkák, hajtogathatunk például sőtartót, szalvétából asztaldekoriót, ha gyerek kezébe adjuk, lehet belőle játék, a lefektetések száma végtelen. Ettől is egyszerű. A fiamat, Peti, aki most nyolcéves, a papírepülő-hajtogatás érdekli. Ennek is örülök. Az egyik könyvemnél segített, vele fotóztunk néhány tárgyat. Szerettem nagyon a fényképezést is, és hát ott a rajzolás, a festés, ezek szintén hozzám tartoznak. Készítettem egy könyvet az ujjfestés technikájáról, ez aztán tényleg sok szabadságot ad az alkotásban. Hogy van-e előttem kihívás? Talán újjára bocsátani egy olyan tanítványt, aki felülmúlta.” Szerényen mondja. Hiszek neki.

Egy rajzolt önarckép ugyanúgy vall a személyiségről, mint a papírfigurák sora.

8-9. Az oroszlán farkához a testet adó háromszög csücskét húzzuk a két réteg közé, majd a sarkát picit

1-2. Hajtsuk meg és élézzük le a négyzet mindkét átlóját. Nyissuk szét a lapot, majd három csücskét hajtsuk a középpontjához, borítékszerűen. A negyedik sarkot még nem kell meghajtanunk.

megtörve hajtsuk vissza a farkvéget. A nyakvonalat mindkét irányba hajtsuk meg, majd a testet és a fejet egymás felé nyomva, lépcsősen rogysztva alakítsuk ki a rombusz alakú pófácskát.

Az alábbi honlapokon érdekességek, aktualitások, hasznos tanácsok találhatók az origamiról:

■ <http://sebokzsolt.fw.hu> ■ www.budaorigami.hu
■ www.zsuzsiorigami.eoldal.hu
■ www.ori-gami.hu ■ <http://molac.atw.hu/>
■ www.papierfalten.de ■ www.britishorigami.info

Másik bútor beszerzése helyett

Újítsuk meg a szekrényt!

Januári számunk további témái:

- Praktikus doboz a mosnivalónak
- Stop a párának
- Trendi konyhaszigetek
- Extra mintázat: téglafal a nappaliban

Épít? Szépít? Felújít?

ÖTLET MOZAIK – a barkácsmagazin.

Keresse az újságárosoknál!